

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

«Запорізький фармацевтичний форум – 2025:

***Фармація майбутнього –
від сучасного стану до глобальних викликів»***

20–21 листопада 2025 р.

***Запоріжжя
2025***

(17,39 %), Німеччини (13,04 %) та Швейцарії (6,83 %), також присутні виробники з Туреччини, Румунії, Болгарії, Греції, Словенії, Угорщини та ін.

У Польщі зареєстровано 64 ТН ЛЗ, з яких 92,19 % становлять монопрепарати. Представлено ЛЗ диклофенаку натрію (89,06 %), ацеклофенаку (6,25 %) та індометацину (4,69 %). Найбільш поширеними ЛФ є таблетки (29,69 %) та гелі (28,13 %), меншу частку займають розчини для ін'єкцій (10,94 %) і капсули (9,38 %). Також на ринку присутні супозиторії, пластирі, очні та вушні краплі, аерозолі та інші форми, сумарна частка яких становить 21,88 %. Частка польських виробників на національному ринку складає лише 10,94 %. Основними іноземними країнами-виробниками є Швейцарія (17,19 %), Німеччина (12,50 %), Ізраїль (10,94 %) та Велика Британія (7,81 %). Також присутні виробники з Індії, США, Італії, Угорщини, Фінляндії, Канади, Франції, Болгарії та інших країн, сумарна частка яких становить 40,63 %.

У США зареєстровано найбільшу кількість ТН - 392, з яких 95,41 % припадає на монопрепарати. Представлені лише чотири АФІ: диклофенак натрію (32,65 %), кеторолак (23,21 %), індометацин (22,96 %) та етодолак (21,17 %). Найпоширенішими ЛФ є таблетки (35,71 %), капсули (27,30 %) та розчини для ін'єкцій (24,23 %). У меншій кількості представлені очні краплі (6,12 %), гелі (4,08 %) і супозиторії (1,53 %), також присутні спреї та суспензії, сумарна частка яких складає лише 1,02 %. Виробництво ЛЗ у США переважно зосереджене у національних компаній (55,87 %), тоді як інша частка припадає на виробників з Індії (22,45 %) і Швейцарії (6,38 %). Крім того, на ринку присутні компанії з Ізраїлю, Сінгапуру, Німеччини, Канади, Тайваню та інших країн, сукупна частка яких становить 15,3 %.

Висновок. Порівняльний аналіз показав, що асортимент НПЗЗ групи M01AB суттєво відрізняється за кількістю торгових назв і складом АФІ у різних країнах. У всіх країнах переважають монопрепарати, основним АФІ є диклофенак. Найпоширенішими ЛФ виступають таблетки, ін'єкційні розчини та гелі. Частка вітчизняного виробництва найвища у США (понад 50 %), в Україні становить третину, а в Польщі – близько 11 %, що відображає різний рівень розвитку національних фармринків.

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ РИНКУ ФІТОПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ БІЛІАРНОЇ ПАТОЛОГІЇ

О. Малюгіна

*Запорізький державний медико-фармацевтичний університет (Запоріжжя, Україна)
maluginaea@gmail.com*

Вступ. Біліарна патологія є глобальною проблемою охорони здоров'я через хронічний перебіг і рецидиви. Фітопрепарати відіграють провідну роль у терапії завдяки ефективності, безпеці та високому комплаєнсу, особливо комбіновані засоби з мультитаргетним впливом.

Метою дослідження є маркетинговий аналіз лікарських засобів рослинного походження, що застосовуються при біліарній патології (A05A з підрівнями), фармацевтичного ринку України станом на серпень 2025 р.

Матеріали і методи. Дослідження включало: перевірку реєстраційного стану за відомостями Державного реєстру лікарських засобів України (серпень 2025), аналіз доступності, а також вивчення складу комбінованих препаратів, наявних на ринку. Доступність характеризували за методологією ВООЗ/НАІ (2008) за наявністю препарату в аптеках (tabletki.ua, compendium.com.ua) у день збору даних. Референтні локації – обласні центри підконтрольних територій України. Асортиментні позиції визначали як унікальні комбінації торгових найменувань (ТН), форм, дозувань і пакувань. Застосовували інформаційний, порівняльний, аналітичний, маркетинговий методи аналізу.

Результати і обговорення. На серпень 2025 року зареєстровано 36 ТН рослинних лікарських засобів, які застосовуються при біліарній патології (АТС-код A05A), з яких 35 - безрецептурні. Це формує 64 асортиментні позиції, переважно українського виробництва. Аналіз доступності виявив: повністю доступні 12 ТН (33,33%), 14 (38,89%) – частково, а 10 ТН (27,78%) – повністю відсутні. Фактично присутні на ринку 34 (53,13% від зареєстрованих) асортиментних позиції. Домінують вітчизняні ЛЗ, а іноземні представлені менше.

На день дослідження на ринку представлені лише пероральні фітопрепарати: рідкі (розчини, сиропи) – обмежено (3 ТН), тверді (збори, рослинна сировина, таблетки, капсули) – домінують. У складі доступних засобів – рослинна сировина та екстракти артишоку посівного, бобівника трилистого, деревію звичайного, календули лікарської тощо. Переважають комбіновані ЛЗ, а також монопрепарати на основі артишоку та цмину піщаного.

Більшість монокомпонентних фітопрепаратів мають високу або середню доступність. Серед препаратів артишоку найкращу доступність мають таблетки, вкриті оболонкою, оральні розчини – найнижчу. Рослинна сировина та таблетки без оболонки на основі цмину піщаного також мають високу доступність. Препарати шипшини, кукурудзи та пижма, попри високу доступність, обмежені асортиментом: шипшина – сиропами, кукурудза та пижмо – фасованою рослинною сировиною.

Комбіновані препарати групи – безрецептурні ЛЗ переважно українського виробництва, за винятком «РАФАХОЛІН Ц» (Польща), з середньою або високою доступністю. Найвищу доступність має «АЛОХОЛ» таблетки, вкриті плівковою оболонкою №50 (Україна), найнижчу – збори «ФІТОГЕПАТОЛ» по 1,5 г №20 (Україна) та «ЖОВЧОГІННИЙ ЗБІР №2» по 50 г (Україна). Основні рослинні компоненти доступних комбінованих препаратів досліджуваної групи – цмин піщаний та м'ята перцева, але асортимент комбінованих препаратів групи А05А обмежений, а склад варіюється, тому більшість компонентів наявні лише в 1–2 засобах.

Висновки та перспективи. Попри популярність фітопрепаратів для лікування біліарної патології, їх асортимент на українському ринку обмежений, лише частина зареєстрованих торгових найменувань доступна. Переважають безрецептурні комбіновані засоби та монопрепарати на основі артишоку і цмину піщаного вітчизняних виробників з високою доступністю, що вказує на безпеку, досвід застосування та незалежність від імпорту. Переважання твердих лікарських форм відображає їх зручність та стабільність, але низька доступність окремих форм може не задовольняти клінічні потреби. Перспективною є розробка нових вітчизняних фітопрепаратів для лікування біліарної патології.

ОДЕРЖАННЯ ЕФІРНОЇ ОЛІЇ СОСНИ ГІРСЬКОЇ

М. Маніліч¹, І. Гнатів², Р. Конечна³

^{1,2,3}Національний університет «Львівська політехніка» (Львів, Україна)
martamanilich1245@gmail.com¹

Постановка проблеми. Сосна гірська, *Pinus mugo Turra* – рослина родини соснові, яка пристосувалась до росту на ділянках, що є непридатними для інших деревних або чагарникових видів. На території Українських Карпат жереп сосни гірської трапляється доволі часто, проте відсотково розкиданий по всій площі гір. Цей вид відіграє важливу роль у стабілізації ґрунтів та регуляції водного режиму гірських схилів, хоча займає відносно незначні площі в структурі високогірних екосистем. Найбільші його зарості приурочені до масивів, сформованих пісковицями, зокрема Чорногори та Горган. Натомість у межах Чивчинських та Гринявських гір площі криволісся значно менші. Проте, оскільки сосна гірська в деяких регіонах свого росту є під охоронним статусом важливо обрати метод збору сировини та одержання ефірної олії, що буде володіти великим спектром властивостей, притаманній рослині цього роду.

Постановка завдання. Проаналізувати літературні джерела щодо морфологічно-анатомічних особливостей сосни гірської, вмісту та аспектів накопичення ефірної олії. Здійснити заготівлю і підготовку хвої сосни гірської та одержати ефірну олію.

Результати. Збір сировини для одержання ефірної олії сосни було здійснено в природніх локалітетах виду на схилах гір Сивульського гірського хребта, масиву Горган у серпні 2025 року. Місця відбору характеризуються типовими для виду екологічними умовами – кам'янистими субстратами, достатнім режимом освітлення та підвищеною вологістю високогірного середовища.

СИНТЕЗ ТА ВЛАСТИВОСТІ АМІДІВ 2-(4-ФЕНІЛ-5-(ПРИДИН-2-ІЛ)-1,2,4-ТРИАЗОЛ-3-ІЛТІО)ЕТАНОВОЇ КИСЛОТИ.....	77
<i>С. Куліш</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ СУМИ ФЛАВОНОЇДІВ КОНЮШИНИ ЛУЧНОЇ ТРАВИ.....	78
<i>С. Кухарик, Л. Вронська, І. Кернична, М. Михалків</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ КОМБІНОВАНОГО ОФТАЛЬМОЛОГІЧНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ НА ОСНОВІ ДИКЛОФЕНАКУ НАТРІЮ ТА П-АМІНОБЕНЗОЙНОЇ КИСЛОТИ	79
<i>Л. Кучеренко, Д. Окользін, С. Борсук</i>	
АНТИОКСИДАНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФІКСОВАНОЇ КОМБІНАЦІЇ НАТРІЮ СУКЦИНАТУ ТА ДМАЕ У МОДЕЛІ ГОСТРОЇ РОБОЧОЇ ГІПОКСІЇ.....	80
<i>Л. Кучеренко, В. Слободяник, О. Портна</i>	
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФАРМАКОПЕЙНИХ ВИМОГ ЩОДО МЕТОДІВ ВИЗНАЧЕННЯ МАГНІЮ У ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБАХ.....	81
<i>А. Лагода, І. Івануса, М. Михалків</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕЛЕВИХ ОСНОВ ДЛЯ М'ЯКИХ ЛІКАРСЬКИХ ТА КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ.....	82
<i>М. Левкун, А. Сініченко</i>	
ВАЛІДАЦІЯ СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНОЇ МЕТОДИКИ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ МЕТФОРМІНУ ГІДРОХЛОРИДУ В ТАБЛЕТКАХ «СІОФОР».....	83
<i>Л. Лелека, С. Васюк</i>	
СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНЕ ВИЗНАЧЕННЯ БІСОПРОЛОЛУ ФУМАРАТУ В ТАБЛЕТКАХ	84
<i>Р. Леднєй, А. Донченко, С. Васюк</i>	
ОБГРУНТУВАННЯ СКЛАДОВИХ КРЕМУ ДЛЯ СУХОЇ ШКІРИ	85
<i>Г. Лисянська, Ф. Нурітінова, М. Малецький</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ УКРАЇНСЬКОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ НЕВРОЛОГІЧНИХ РОЗЛАДАХ.....	86
<i>О. Литвиненко</i>	
ПОРІВНЯЛЬНИЙ ФІТОХІМІЧНИЙ СКЛАД БУЗИНИ ЧОРНОЇ КВІТОК ТА ЛИСТЯ	87
<i>А. Лукасік, І. Кернична</i>	
ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ І ПРОТИРЕВМАТИЧНИХ ЗАСОБІВ ГРУПИ ПОХІДНИХ ОЦТОВОЇ КИСЛОТИ ТА СПОРІДНЕНИХ СПОЛУК, ЩО ПРЕДСТАВЛЕНІ НА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ РИНКАХ УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ТА США	88
<i>Н. Маланчук, М. Демчук, Н. Міліщук</i>	
МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ РИНКУ ФІТОПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ БІЛІАРНОЇ ПАТОЛОГІЇ	89
<i>О. Малюгіна</i>	
ОДЕРЖАННЯ ЕФІРНОЇ ОЛІЇ СОСНИ ГІРСЬКОЇ.....	90
<i>М. Маніліч, І. Гнатів, Р. Конечна</i>	
МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ТА РОЛЬ СЕЛЕКТИВНИХ ІНГІБІТОРІВ ЗВОРОТНОГО ЗАХОПЛЕННЯ СЕРОТОНІНУ У СУЧАСНІЙ ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ПРАКТИЦІ	91
<i>А. Марченко</i>	
ЗВ'ЯЗОК СТРУКТУРИ ТА АНТИМІКРОБНОЇ АКТИВНОСТІ α -АРБУТИНУ, β -АРБУТИНУ ТА ГІДРОХІНОНУ ПРОТИ ТЕСТОВИХ І РЕЗИСТЕНТНИХ ШТАМІВ БАКТЕРІЙ.....	92
<i>О. Маслов, С. Колісник, Т. Осолодченко</i>	
ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ГОСТРОЇ ТОКСИЧНОСТІ ГУСТИХ ЕКСТРАКТІВ ЛИСТЯ MYRTUS COMMUNIS L.....	93
<i>Ольга Мацегорова, Віра Одинцова, Наталія Количева, Євгеній Михайлюк</i>	
ФАРМАЦЕВТИЧНА РОЗРОБКА ВАГІНАЛЬНИХ СУПОЗИТОРІВ З БІФОНАЗОЛОМ.....	94
<i>Т. Мельник, Г. Лисянська, В. Гладишев</i>	